

2. ශීලය

ප්‍රාණසාතාදී පාප ක්‍රියාවලින් වැළකීම හා තථාගතයන් වහන්සේ විසින් පැන වූ සික පද රැකීම ද වත් පිළිවෙත් කිරීම ද ශීලය ය. තවත් ක්‍රමයකින් කියතහොත් යම් ප්‍රතිපත්තියකින් **කාය වාග් දේවාර දෙක හා ආච්චය** ශුද්ධ වේ නම් ඒ ප්‍රතිපත්තිය ශීලය ය.

ඒ ශීලය ස්ත්‍රී පුරුෂ ගිහි පැවිදි බාල මහලු සෑම දෙනාට ම සුදුසු ඇඳුමෙකි. උඩු සුළඟෙහි ද යන්නා වූ ස්වර්ගය තෙක් පැතිරෙන්නා වූ සුවදෙකි. කෙලෙස් රෝගයට දිව්‍යාභයකි. කෙලෙස් නමැති විෂයට දිව්‍ය මන්ත්‍රයෙකි. පව් නමැති කිලුටු සෝදා හරින්නා වූ දුක් ගිහි නිවන්නා වූ ජලයෙකි. කෙලෙස් සතුරනට ඇතුළු විය නො හෙන බලකොටුවෙකි. සියලු සැපයට හේතුවෙකි. උතුම් ධනයෙකි. මහා බලයෙකි. මහා පිහිටෙකි. දෙව්ලොවට හිණෙකි. සියලු බුදු පසේ බුදු මහ රහතන් වහන්සේලාගේ තීර්ථයෙකි. නිවනට පිවිසෙන දොරටුවෙකි.

ශීල පදාර්ථය අති විශාලය. එයට අයත් කරුණු බොහෝ ය. ඒ සියල්ල සැමටම රැකිය නොහෙන බැවින් ගිහිගෙයි වසනුවන්ට රැකිය හැකි වනු පිණිස ශීලාංග පස බැගින් ගෙන පඤ්ච ශීලය හා බ්‍රහ්මචරිය පඤ්ච ශීලය නිර්මිත ය. ශීලාංග අට බැගින් ගෙන අෂ්ටාංග ශීලය නිර්මිතය. ශීලාංග නවයකින් නවාංග ශීලය ද, ශීලාංග දශයකින් දශ ශීලය ද නිර්මිත ය.

සිල් සමාදන් වීම.

සිල් සමාදන් වීමය යන්නෙහි තේරුම ආරක්ෂා කරනු සඳහා ශීලය පිළිගැනීම ය. එය සමාදන් වන කල්හි හික්ෂුන් වහන්සේ කෙනකු ලවා සික පද කියවා ගෙන සමාදන් විය යුතුය. සිල් සමාදන් වෙමිසි කියා හික්ෂුන් වහන්සේ කියවන පරිදි සික පද කියේ ද රක්ෂා කිරීමේ බලාපොරොත්තුව නැති ව කියන්නා ශීලයෙහි නො පිහිටන්නේය. ශීලය නො පිළිගත් බැවින්, සිල්සමාදන් වීමට හික්ෂුවක් නැති කල්හි සිල් සමාදන් කරවන්නට දත් අනෙකකුගෙන් ද සමාදන් විය හැකිය. තෙමේ ම සික පද කියා සමාදන් වූවාට ද වරදෙක් නැත. සික පද කියන්නට පාඩම්

නැතිනම් මම බුදුන්වහන්සේ විසින් පනවන ලද මෙනම් ශීලය සමාදන් වෙමිසි අධිෂ්ඨාන කර ගත යුතු ය. ඉන්පසු ඉටා ගත් කාලය මුළුල්ලෙහි ආරක්ෂා කළ යුතුය. **යම්කිසි වරදක් සිදුවී ශීලය බිඳුන හොත් නැවත සමාදන් විය යුතුය.** නො බිඳුන හොත් නැවත සමාදන් වීමට චූචමනා නැත. එහෙත් නැවත නැවත සමාදන් වීමෙන් පිනක් මිස වරදක් නොවේ.

සිල් ඉල්ලන වාක්‍යය

මිකාස අහං භන්තෙ තිසරණෙන සද්ධිං ... ධම්මං යාවාමි, අනුග්ගහං කත්වා සීලං දෙප මෙ භන්තෙ, අනුකම්පං උපාදාය. දුතියම්පි අහං භන්තෙ, තිසරණෙන සද්ධිං ... ධම්මං යාවාමි. අනුග්ගහං කත්වා සීලං දෙප මෙ භන්තෙ, අනුකම්පං උපාදාය. තතියම්පි අහං භන්තෙ, තිසරණෙන සද්ධිං ... ධම්මං යාවාමි. අනුග්ගහං කත්වා සීලං දෙප මෙ භන්තෙ, අනුකම්පං උපාදාය.

මේ වාක්‍යය කියා සිල් ඉල්ලීම කළ යුතු ය. මෙහි ඉඩ තබා තිබෙන නැන්වලට පන්සිල් ඉල්ලීමෙහි දී "පංච සීලං" ඉතිරි සිල් ඉල්ලීමේ දී අවධාංග උපොසථ සීලං, නවාංග උපොසථ සීලං, දස සීලං" යන වචන සුදුසු පරිදි යොදා වාක්‍යය කිය යුතුය.

පඤ්ච ශීලය

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

- (1) බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
- (2) ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
- (3) සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
- (4) දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
- (5) දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
- (6) දුතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි
- (7) තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
- (8) තතියම්පි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
- (9) තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි.

මේ තිසරණය සමාදන් වන ක්‍රමය යි. සියලු සිල්ම සමාදන් වීමේදී පළමුකොට තිරසණය සමාදන් විය යුතුය. එබැවින් මතු දැක්වෙන සියලු ශීලයන්ට ම මෙය යොදා ගත යුතු ය. මේ වාක්‍යවල තේරුම අංක පිළිවෙළින් දක්වනු ලැබේ.

- (1) සකල ධර්ම සමූහය තත්ත්වාකාරයෙන් දූන වදාළා වූ බුදුන් වහන්සේ උතුම් පිහිටක් කොට සේවනය කරමි.
- (2) පයඨාප්ති ධර්මය සහිත වූ නව ලෝකෝත්තර ධර්මය උතුම් පිහිටක් කොට සේවනය කරමි.
- (3) කල්‍යාණ පෘථග්ජනයා සහිත අෂ්ටායඨී පුද්ගල මහා සංඝරත්නය උතුම් පිහිටක් කොට සේවනය කරමි.

දුතියමිපි යන්නෙහි තේරුම දෙවනුව ද යනුයි. තතියමිපි යන්නෙහි තේරුම තුන් වනුව ද යනුයි.

සික පද පස

- (1) පාණාතිපාතා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (2) අදිත්තාදානා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (3) කාමෙසු මිච්ඡාචාරා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (4) මුසාවාදා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (5) සුරාමේරය මජ්ජපමාදට්ඨානා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.

තේරුම:

- (1) ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (2) අදත්තාදානයෙන් වැළකීම වූ සිකපදය සමාදන් වෙමි.
- (3) කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකීම වූ සිකපදය සමාදන් වෙමි.
- (4) බොරු කීමෙන් වැළකීම වූ සිකපදය සමාදන් වෙමි.
- (5) මදයට ප්‍රමාදයට හේතු වන සුරාමේරය පානයෙන් වැළකීම වූ සිකපදය සමාදන් වෙමි.

මේවා ගැන දතයුතු සියල්ල අකුශල කර්මයන් දැක් වූ තැන විස්තර කර ඇත.

සිල් රැකිය යුතු ආකාරය

ශීලය සමාදන් වී නො රැකිය හොත් එහි ඇති වටිනාකමක් නැත. සමාදන් වූ ශීලය එක් ඇසක් ඇති තැනැත්තා ඇස ආරක්ෂා කරන්නාක් මෙන් ද, එක් දරුවකු ඇති මව දරුවා රක්ෂා කිරීමෙන් මෙන් ද ඉතා ආදරයෙන් රක්ෂා කළ යුතුය. ලාභයක් නිසා හෝ අලාභයක් නිසා හෝ කෙනෙකු සතුටු කිරීමට හෝ **අඹු දරුවන් නිසා හෝ ශීලය නො බිඳිය යුතුය.** නුවණැත්තෝ ජීවිතය නිසා ද සිල් නො බිඳිති.

පෙර මේ ලක්දිව උතුරු වඩුන්නාව නමැති ගම විසූ එක්තරා ගොවියෙක් අඹුරැළි වෙහෙර වෙසෙන පිංගල බුද්ධරක්ඛිත තෙරුන් වහන්සේගෙන් පන්සිල් සමාදන් වී හැසිරෙනුයේ වනයෙහි දී පිඹුරකු විසින් වෙලා ගත් කල්හි වේදනා බලවත් වන විට පිඹුරා මරන්නට සිත් වන බැවින් එයින් වළකිනු සඳහා අත තුබූ කැත්ත දුරට විසි කෙළේය. එකෙණෙහි පිඹුරා ද ඔහු හැර ගියේය.

පෙර මේ ලක්දිව විසූ ධම්මකතිස්ස නොහොත් සද්ධාතිස්ස නම් වූ රජතුමා වටුමස් කෑමට ආශාව ඇති වී ඒ බව අනෙකකුට කිව හොත් තමා නිසා වටුවන් මරනිය යන බියෙන් තුන් අවුරුද්දක් ඉවසා සිටියේය.

ඒ රජතුමාගේ කාලයේ ඵසු තිස්ස නම් අමාත්‍ය පුත්‍රයා රාජාඥාවෙන් වධක ස්ථානයට ගෙන ගොස් දංගෙඬිය මත නිදි කරවා, මේ කුකුළා මරා පිසූ මසින් රජ්ජුරුවන්ට උපස්ථාන නො කරන හොත් තාගේ හිස සිඳිමි' යි කියා රාජ පුරුෂයන් විසින් කුකුළකු ඔහු අතට දුන් කල්හි ඒ කුකුළා අතට ගෙන 'මාගේ දිවි තට පුදුමි. තාගේ දිවි මම ගනිමි' යි කියා කුකුළා මුදා හැර ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකී ඒ වෙනුවට මරණීයදණ්ඩනය ද පිළිගත්තේය. **මෙ බඳු උතුමන්ගේ චරිත ආදර්ශයට ගෙන නොකඩ කොට සිල් රැකීමට උත්සාහ කරන්නා.**

බ්‍රහ්ම චරිය පඤ්ච ශීලය

අබ්‍රහ්ම චයනීච ය යි කියනු ලබන කාමසුඛාස්වාදය වනාහි ඒ සුඛය පිළිබඳ වූ ලෝභය හා එහි ආදීනව පක්ෂය වසන්තා වූ මෝහයත් නිසා සත්ත්වයන් විසින් උතුම් කොට සලකන නමුත් තථාගතයන් වහන්සේගේ දර්ශනයේ සැටියට නම් එය නිස්සාර වූ බොහෝ දුක්වලට හේතු වන්නා වූ දෙයකි. ඒ කාම සුඛය ස්වප්නයක් බඳු බව ද, ණයට ගත් දෙයක් බඳු බව ද, මස් නැති ඇට කැබෙල්ලක් බඳු බව ද, සර්ප හිසක් බඳු බව ද, තණ සුලක් බඳු බව ද, මස් කපන කොටයක් බඳු බව ද, මස් කපන පිහියක් බඳු බව ද, බුදුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

“අබ්‍රහ්මචරියං පරිචජ්ජයෙය්‍ය
අංගාර කාසුං ජලිතංව විඤ්ඤු”

යනුවෙන් දිලිසෙන ගිනි අඟුරු වළක් මෙන් නුවණැත්තේ අබ්‍රහ්මචයනීච හරතේ ය යි වදාළ සේක.

අබ්‍රහ්මචයනීචෙන් වැළකී සිටීමේ අනුසස් බොහෝ ය. අබ්‍රහ්මචයනීච නිසා විඳින්නට වන දහස් ගණන් දුක් කරදරවලින් මිඳෙන බව ද, නිරෝගී වන බව ද, වහා ජරාවට නො පැමිණෙන බව ද, දීර්ඝ කාලයක් ජීවත් විය හැකි බව ද, සිහි නුවණ වැඩීම ද, තේජස වැඩීම ද, ඉන්ද්‍රිය ශක්තිය හා කාය ශක්තිය ද, වර්ණය ද, කල් පවත්නා බව ද, මරණින් මතු ස්වර්ගගාමී විය හැකි බව ද, බ්‍රහ්මචයනීචේ ආනිසංසයෝ ය. මෙසේ බොහෝ අනුසස් ඇති බැවින් ගිහියන් විසින් ද රැකිය හැකි නම් බ්‍රහ්මචයනීච රක්තට වටනේය. එය රැකිය හැකියවූත් විසින් නිත්‍යශීලය වශයෙන් බ්‍රහ්මචයනී පඤ්චශීලය රක්ෂා කළ යුතු ය. බ්‍රහ්මචයනී ශීලය සමාදන් වන්නහු විසින් සාමාන්‍ය පඤ්චශීලයේ තුන් වන සික පදය හැර එය වෙනුවට “අබ්‍රහ්මචරියා වෙරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමී” යන්න යොදා ගෙන සමාදන් විය යුතුය.

පෝය

පැරණියන් විසින් පින් කිරීමට වෙන් කරන ලද දිනයෝ පොහෝ දිනයෝය. කරන්නා වූ තැනැත්තාගේ ශ්‍රද්ධා ප්‍රඥාදියේ

සැටියට මිස කරන දිනයේ සැටියට පින්වල අඩු වැඩි කමක් නැත. **අවුරුද්දේ දවස් සියල්ල ම සිල් සමාදන් වීම් ආදි පින්කම්වලට සුදුසු ය.** පෝය දවස් නියමකර ගෙන තිබෙන්නේ, මිනිසුනට නොයෙක් කටයුතු ඇති බැවින් සැමදා ම සිල් සමාදන් විය නොහෙන හෙයිනි. යමකුට ශීල සමාදානයට පෝය දිනයෙහි අනවකාශ ව අන් දිනක අවකාශ වී තිබේ නම් එදින ඔහුට ශීල සමාදානයට සුදුසු ය. පොහෝ දින විභාගය මෙසේ ය.

අටවක ය, තුදුස්වක ය, පසළොස්වක ය, ප්‍රාතිභායඝී පක්ෂය යි ප්‍රධාන පෝය සතරෙකි. ශුක්ල පක්ෂය කාලපක්ෂය යි මසකට පක්ෂ දෙකක් ඇත්තේය. ඒ පක්ෂවල අටවන දිනය අටවක පෝය ය. තුදුස් වන දිනය තුදුස්වක පෝය ය. පසළොස් වන දිනය පසළොස්වක පෝය ය. අවපක්ෂයේ පසළොස් වන දිනයට අමාවකය යි ද මාසේ පෝය යයි ද කියනු ලැබේ. හික්ෂුන් වහන්සේලා වස් එළඹ සිටින තෙමසට ප්‍රාතිභායඝී පක්ෂය යි කියනු ලැබේ. විවර මාසය යි කියනු ලබන මාසය ද එහි පළමු වන පක්ෂය වශයෙන් ගනු ලැබේ.

අෂ්ටාංග ශීලය

නමස්කාර පාඨය තෙවරක් කියා තිසරණය සමාදන් ව මතු දැක්වෙන සික පද අට කියා අෂ්ටාංගශීලය සමාදන් විය යුතුය.

- (1) පාණාතිපාතා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (2) අදින්නාදානා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (3) අබ්‍රහ්මචරියා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (4) මුසාවාදා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (5) සුරාමේරය මජ්ජපමාදට්ඨානා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (6) විකාල භෝජනා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (7) නච්ච ගීත වාදිත විසුක දස්සන මාලා ගන්ධ විලෙපන ධාරණ මණ්ඩන විභූසනට්ඨානා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (8) උච්චාසයනමහාසයනා චේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.

සිකපදවල තේරුම:

- (1) ප්‍රාණසාතයෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (2) හිමියන් විසින් නුදුන් අත් සතු දෑ සොර සිතින් ගැනීමෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (3) අබ්‍රහ්මචරියා නම් ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ ලාමක හැසිරීමෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (4) බොරු කීමෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (5) මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතු වන සුරා මේරය පානයෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (6) නො කල්හි අහර වැළඳීමෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (7) බුදුන් වහන්සේගේ අනුශාසනයට පටහැනි වූ නැටුම් ගැයුම් වැයුම් කිරීමෙන් හා කරවීමෙන් ද, බැලීමෙන් හා ඇසීමෙන් ද, මල් ගඳ විලවුන් දැරීමෙන් ද, ඒවායින් සිරුරේ අඩු තැන් පිරවීමෙන් ද, සම පැහැපත් කිරීමෙන් ද වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.
- (8) උසසුන් මහසුන්වල හිඳීමෙන් වැළකීම වූ සික පදය සමාදන් වෙමි.

අරුණෝදයේ පටන් හිරු මුදුනට පැමිණීම දක්වා කාලය බුද්ධාදීන් විසින් අහර වළඳන කාලය යි. හිරු මුදුනට පැමිණි තැන් පටන් අරුණෝදය දක්වා කාලය බුද්ධාදීන් විසින් අහර නො ගන්නා කාලය වූ විකාලය ය. හෙවත් නො කාලය ය. ආහාර වශයෙන් ගන්නා දෙයක්, යටත් පිරිසෙයින් එක බත් හුලක් වුව ද නො කල්හි උගුරෙන් එතරට කිරීමෙන් සවන සික පදය බිඳෙන්නේ ය.

උච්චාසයන යනු මධ්‍යම පුරුෂයාගේ අතින් රියනකට වඩා උස් වූ පා ඇති අසුන් ය. මෙ කල උච්චාසයන භාවිතයක් දක්නට නැත. මහාසයන යනු බොහෝ සුව ගෙන දෙන්නා වූ ආසනයෝ ය. ඇතිනම් ඇසිල්ලක් සැතපී නැගිට පෙර සේ ම රත්නත්‍රය වැඳ පුදා, විවේක ස්ථානයකට එළඹ ශීලය මෙනෙහි කොට භාවනා කිරීම් ආදියෙහි යෙදී සවස් වූ පසු කැමති නම් තවත් වරක් සිල් සමාදන් වී රාත්‍රී කාලය ද භාවනා කිරීම් ආදියෙන් හැකි තාක් කාලය ගත කොට සැතපී පසු දින තුනුරුවන් වැඳ පුදා දෙවියන්ට හා මිය ගිය ඤාතීන්ට ද සියලු සත්ත්වයන්ට ද පින් පෙත් දී තෙමේ ද යම් කිසි ප්‍රාර්ථනයක් කොට සිල් පවාරණය කළ යුතු ය.

පිනක් කළ කල්හි කෙලෙස් වැඩීමට හේතු නොවන සසර දික් වීමට හේතු නො වන යම් කිසි ප්‍රාර්ථනයක් කළ යුතු ය. **“ඉජ්ඣති භික්ඛවෙ! සීලවතො වෙතො පණ්ඩි විසුද්ධන්තා”** යි වදාළ පරිදි ප්‍රාර්ථනය සිදු වන්නේ ද සිල්වතාට ම ය. දුශ්ශීලත්වය ප්‍රාර්ථනය සිදු වීමට බාධාවෙකි.

- (3) රහතන් වහන්සේලා දිවි හිමියෙන් ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ ලාමක හැසිරීමෙන් වෙන්ව පිරිසිදුව වාසය කරන්නාහ. මම ද අද ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ ලාමක හැසිරීමෙන් වෙන්ව රහතන් වහන්සේලා අනුව හැසිරෙමි. රහතන් වහන්සේලා විසින් කරන ලද්දක් කරමි.
- (4) රහතන් වහන්සේලා දිවි හිමියෙන් බොරු කීමෙන් වැළකී සෑම තැනදීම සත්‍යය ම පාවිච්චි කරමින් අවංක ව වාසය කරන්නාහ. මම ද අද බොරු කීමෙන් වෙන් ව රහතන් වහන්සේලා අනුව හැසිරෙමි. රහතන් වහන්සේලා විසින් කරන ලද්දක් කරමි.
- (5) රහතන් වහන්සේලා දිවි හිමියෙන් සුරා මේරය පානයෙන් වෙන්ව වාසය කරන්නාහුය. මම ද අද සුරා මේරය පානය හැර රහතන් වහන්සේලා අනුව හැසිරෙමි. රහතන් වහන්සේලා විසින් කරන ලද්දක් කරමි.
- (6) රහතන් වහන්සේලා දිවි හිමියෙන් නො කල්හි අහර වැළඳීමෙන් වෙන්ව වාසය කරන්නාහු ය. මම ද අද නො කල්හි ආහාර වැළඳීමෙන් වෙන් වී රහතන් වහන්සේලා අනුව හැසිරෙමි. රහතන් වහන්සේලා විසින් කරන ලද්දක් කරමි.
- (7) රහතන් වහන්සේලා දිවි හිමියෙන් කුශල පක්ෂයට පටහැනි වූ නැටුම් ගැයුම් වැයුම් ආදිය කිරීමෙන් ද කරවීමෙන් ද බැලීමෙන් ද ඇසීමෙන් ද මල් පැළඳීමෙන් ද සුවඳවලින් හා විලවුන්වලින් ශරීරය සුවඳ කිරීමෙන් ද වර්ණවත් කිරීමෙන් ද අඩු තැන් පුරවා සැරසීමෙන් ද වැළකී සිටින්නාහු ය. මම ද අද එසේ රහතන් වහන්සේලාට අනුව පිළිපදිමි. රහතන් වහන්සේලා විසින් කරන ලද්දක් කරමි.
- (8) රහතන් වහන්සේලා දිවි හිමියෙන් උසසුන් මහසුන් පරිභෝගයෙන් වැළකී සිටින්නාහ. මම ද අද උසසුන් මහසුන් පරිභෝගයෙන් වෙන් ව රහතන් වහන්සේලා අනුව හැසිරෙමි. රහතන් වහන්සේලා විසින් කරන ලද්දක් කරමි.
 මෙසේ සික පදයක් පාසා මෙනෙහි කරනු. මෙසේ මෙනෙහි කිරීමෙන් ශීලමය කුශල රාශියක් සිදුවේ.

සජ්ත මෛට්‍යය:

- (1) ස්ත්‍රීන් විසින් කරන නැවීම් ඇඟ ඉලීම් අත්පා පිරිමැදීම් ආදිය පිළිගැනීම ඒවාට සතුටු වීම.
- (2) ස්ත්‍රීන් හා කෙළි කවටකම් කිරීම ඔවුන්ගේ ඇඟේ සැපෙමින් ක්‍රීඩා කිරීම ඔවුන් හා මහත් කොට සිනාසීම යන මේවායින් සතුටු වීම.
- (3) ස්ත්‍රීන්ගේ රූපය බල බලා සතුටු වීම.
- (4) ස්ත්‍රීන්ගේ හඬ අසමින් සතුටු වීම.
- (5) පෙර ස්ත්‍රීන් හා කළ කෙළි සිනා ආදිය සිහි කරමින් සතුටු වීම.
- (6) පස් කම් සැප විඳින්නා වූ අන්‍යයන්ගේ සම්පත් බලා සතුටු වීම.
- (7) රක්තා වූ මේ ශීලයෙන් දෙවියෙක් වෙමිවායි පතා ඒ දිව්‍ය සම්පත්තියට සතුටුවීම, ලෝභ කිරීම.

මේ කරුණු සතට සජ්ත මෛට්‍යය යි කියනු ලැබේ. මෙය පුරුෂ පක්ෂයට ගැලපෙන සැටියට දක්වන ලද්දකි. ස්ත්‍රීන්ගේ සජ්ත මෛට්‍යය ද පුරුෂයන්ගේ වශයෙන් කිය යුතුය. ඔහුදාරික මෛට්‍යයෙන් වැළකුණේ ද මේ කරුණුවලින් ද නො වැළකෙන තැනැත්තාගේ බ්‍රහ්මච්ඡයාව අපරිශුද්ධය.

සිල් සමාදන් වුවත් විසින් හළ යුතු දෙතිස්කථාව

- (1) රජුන් පිළිබඳ කථා ය, (2) සොරුන් පිළිබඳ කථා ය,
- (3) රජ ඇමතියන් පිළිබඳ කථා ය, (4) සේනා පිළිබඳ කථා ය,
- (5) භය පිළිබඳ කථා ය, (6) යුද්ධ කථාය, (7) කෑම පිළිබඳ කථා ය,
- (8) බීම පිළිබඳ කථා ය, (9) ඇඳුම් පිළිබඳ කථාය. (10) යහන් පිළිබඳ කථාය, (11) මල් මාලා පිළිබඳ කථා ය, (12) සුවඳ පිළිබඳ කථා ය,
- (13) නෑයන් පිළිබඳ කථා ය, (14) රථ වාහන පිළිබඳ

කථාය, (15) ගම් පිළිබඳ කථාය, (16) නියම් ගම් පිළිබඳ කථා ය, (17) නගර පිළිබඳ කථා ය, (18) ජන පද පිළිබඳ කථා ය, (19) ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ කථා ය, (20) ශූරයන් පිළිබඳ කථා ය, (21) වීථි පිළිබඳ කථා ය, (22) වැව් පොකුණු ආදී ජල ස්ථාන පිළිබඳ කථා ය, (23) මිය ගිය නෑයන් පිළිබඳ කථා ය, (24) නො කියවුණු නොයෙක් දේ පිළිබඳ නිර්වචන කථා ය, (25) විතණ්ඩ කථා නම් වූ නුවණැතියන්ගේ සිත් තැළෙන කථා ය, (26) මුහුදු පිළිබඳ කථා ය, (27) ශාස්වත වාදය පිළිබඳ කථා ය, (28) උච්ඡේද වාදය පිළිබඳ කථා ය, (29) දියුණුව පිළිබඳ කථා ය, (30) පිරිහීම පිළිබඳ කථා ය, (31) පස්කම් සැප පිළිබඳ කථා ය, (32) ආත්මය පෙළීම පිළිබඳ කථා ය යන මේ දෙතිස් කථාවෙන් සිල් රක්තවුන් විසින් වැළකිය යුතු ය.

නවාචිග ශීලය

අෂ්ටාචිග ශීලයට අයත් අංග අටට **නව වන අංගයක් වශයෙන් මෙමත්‍රිය** ද එකතු කොට අභිගුත්තර නිකාය නවක නිපාතයෙහි "නවහි භික්ඛවෙ! අභිගෙහි සමන්තාගතො උපොසථො උපයුත්ථො මහජ්ඣලො හොති මහානිසංසෝ" යනාදීන් නවාචිග ශීලය වදාරා තිබේ. මෙය වඩා ප්‍රසිද්ධියට පැමිණි ශීලයක් නොවේ. එය සමාදන් වන කල්හි අෂ්ටාංග ශීලයට අයත් සික පදවල අවසානයට "සබ්බ සත්තේසු මෙත්තා සහගතේන චේතසා විහරණං සමාදියාමි" යන සික පදය කියා සමාදන් විය යුතුය. "සියලු සත්ත්වයන් කෙරෙහි මෙමත්‍රී සහගත සිතින් විසීම සමාදන් වෙමි ය" යනු එහි තේරුම ය. මේ ශීලය පුද්ගලාධ්‍යාසය අනුව මෙමත්‍රී භාවනාව නව වන අභිගය කොට දේශනය කරන ලද්දකි. මෙය **සමාදන් වන්තහු විසින් හැකිතාක් මෙමත්‍රී භාවනාව කොට නව වන අභිගය සම්පූර්ණ කළ යුතු ය.**

දශ ශීලය

අඩිග දහයක් ඇති ශීලය දස ශීලය යි. එය පොහෝ දිනයන්හි රක්තා ශීලයක් සැටියට හා නිත්‍ය ශීලයක් වශයෙන් ද රැකිය හැකි ය. එහි සිකපද මෙසේ ය.

- (1) පාණාතිපාතා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (2) අදින්නාදානා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (3) අබ්බන්මචරියා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (4) මුසාවාදා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (5) සුරාමේරය මජ්ජපමාදට්ඨානා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (6) විකාල භෝජනා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (7) නච්ච ගීත වාදිත විසුක දස්සනා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (8) මාලා ගන්ධ විලෙපන ධාරණ මණ්ඩන විභුසනට්ඨානා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (9) උච්චාසයන මහාසයනා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.
- (10) ජාත රූප රජත පටිග්ගහණා වේරමණී සික්ඛාපදං සමාදියාමි.

මේ සික පදවල තේරුම අෂ්ටාංග ශීලය දැක්වීමේ දී දක්වන ලදී. අෂ්ටාංග ශීලයේ සත්වන සික පදය මෙහි සික පද දෙකක් වශයෙන් ගෙන තිබේ. දස වන පදයේ තේරුම, රන් රිදී හා ඒවා වෙනුවට පාවිච්චි කරන මිල මුදල් පිළිගැනීමෙන් ද වැළකීම වූ සිකපදය සමාදන් වෙමිය යනුයි. මේ ශීලය රක්තචුත් විසින් මුදල් පරිහරණය නො කළ යුතු ය.

ධුතාංග සමාදන් වීමේ පිළිවෙළ

සිල් රක්තා පින්වතුන්ට වැඩි දුරටත් අල්පේච්ඡතාදී ගුණ දියුණු කර නිවන් ළංකර ගැනීමට ධුතාංගයෝ උපකාරක වෙති. ධුතාංග තෙළෙසකි. ඒ සියල්ල ම රැකිය හැක්කේ පැවිද්දන් විසිනි. ඒකාසනිකාංගය, පත්ත පිණ්ඩිකාංගය යන දෙක උපාසකෝපාසිකාවන්ට ද රැකිය හැකිය. වැඩි දුරටත් ගුණදම් පුරුදු කරනු කැමති පින්වතුන් විසින් සිල් සමාදන් වීමෙන් පමණක් නො නැවතී සිල් සමාදන් වන දිනයන්හි ඒකාසනිකාංග, පත්තපිණ්ඩිකාංග දෙකින් එකක් හෝ දෙකම හෝ සමාදන් වී රක්ෂා කිරීම ද මැනවි. ඒකාසනිකාංගය සමාදන් වන්නේ

මෙසේ ය. උදෑසන යම්කිසි ආහාරයක් නො වළඳා සිල් සමාදන් වී 'නානාසන භෝජනං පටික්ඛිපාමි, එකාසනිකංගං සමාදියාමි' යන වාක්‍යය තුන් වරක් කියා හෝ සිතා හෝ ඒකාසනිකාංගය සමාදන් විය යුතු ය. නොයෙක් ඉඳුම්වලින් ආහාර වැළඳීම අතහරිමි, එක් හිඳීමකින් වළඳන්නා වූ අංගය සමාදන් වෙමිය' යනු එහි තේරුම යි. මෙහි **නානාසනය යි** කියනුයේ නොයෙක් වර හිඳ ගන්නා හිඳුම්වලට ය. **ඒකාසනය යි** කියනුයේ එක්වර හිඳ ගැනීමට ය. මෙය සමාදන් වූ තැනැත්තා විසින් **එක් වරකට ම මුළු දවසට ම සෑහෙන ආහාර වැළඳිය යුතු ය.** එදින නැවතත් ආහාරයක් ගතහොත් **ධූතාංගය බිඳේ.** ගිලන්පස වැළඳුවාට වරදක් නැත.

'දුතියක භාජනං පටික්ඛිපාමි, පත්තපිණ්ඩිකංගං සමාදියාමි' යන වැකිය තුන් වරක් කියා හෝ සිතා **පත්තපිණ්ඩිකාංගය සමාදන් විය යුතුය.** 'දෙවන භාජන ප්‍රතික්ෂේප කරමි. පත්තපිණ්ඩිකාංගය සමාදන් වෙමිය' යනු එහි තේරුම ය. මෙය රක්තා තැනැත්තා විසින් **වළඳන අහර සියල්ල ම එකවර එක් භාජනයකට ගෙන වැළඳිය යුතුය.** මිශ්‍ර වූ කල්හි වැළඳිය නොහෙන ආහාරයක් වේ නම් එය වළඳන භාජනයට ගෙන පළමු ව හෝ පසුව වැළඳිය යුතුය . දෙවන භාජනයක් වශයෙන් කෙසෙල් පතකුදු ගතහොත්, ධූතාංගය බිඳේ. ආහාරය පිළිගන්නා කල්හි ද පමණ ඉක්මවා නො ගෙන සෑහෙන පමණට පිළිගත යුතුය. මේ **ධූතාංග දෙක ම එකවර සමාදන් වී රැකිය හැකි ය.**

සිල් රැකීමේ අනුසස්

“පඤ්චමේ භික්ඛවේ! ආනිසංසා සීලවතො සීල සම්පදාය. කතමේ පඤ්ච? ඉධ භික්ඛවෙ සීලවා සීල සම්පත්තො අප්පමාදාධිකරණං මහත්තං භොගක්ඛන්ධං අධිගච්ඡති. අයං භික්ඛවෙ පඨමො ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුන ච පරං භික්ඛවෙ සීලවතො සීල සම්පදාය කල්‍යාණො කිත්ති සද්දො අබ්භුග්ගච්ඡති. අයං භික්ඛවෙ දුතියො ආනිසංසො සීලවතො සීල සම්පදාය. පුන ච පරං භික්ඛවෙ සීලවා සීලසම්පත්තො යඤ්ඤදෙව පරිසං උපසඛිකමති යදි ඛත්තිය පරිසං වා

බෞද්ධයාගේ අත්පොත

135

යදි බ්‍රාහ්මණ පරිසං වා යදි ගහපති පරිසං වා යදි සමණ පරිසං වා විසාරදො උපසඛිකමති අමඛිකුභුතො, අයං තතියෝ ආනිසංසො සීලවතො සීලසම්පදාය. පුන ච පරං භික්ඛවෙ සීලවා සීල සම්පත්තො අසම්මුල්භො කාලං කරොති. අයං භික්ඛවෙ චතුත්ථො ආනිසංසො සීලවතො සීල සම්පදාය, පුන ච පරං භික්ඛවෙ සීලවා සීලසම්පත්තො කායස්ස හෙදා පරම්මරණා සුගතිං සග්ගං ලෝකං උපපජ්ජති. අයං භික්ඛවෙ පඤ්චමෝ ආනිසංසෝ සීලවතෝ සීල සම්පදාය.”

මෙයින් ශීලයෙන් ලැබෙන අනුසස් පසක් ප්‍රකාශිත ය. මහත් වූ භෝගස්කන්ධයක් ලැබිය හැකි බව ය, යහපත් කීර්තියක් ඇති වන බව ය, ඕනෑම පිරිසකට නිර්භීත ව යා හැකි බව ය, නො මුළා වී කාල ක්‍රියා කරන බව ය, මරණින් මතු ස්වර්ගයට පැමිණෙන බව ය යන මේ පස එයින් ප්‍රකාශිත ශීලානිසංසයෝ ය.

සාසනෙ කුල පුත්තානං - පතිට්ඨා නත්ථී යං චිනා
ආනිසංස පරිච්ඡේදං - තස්ස සීලස්ස කො වදේ.

මේ ශාසනයෙහි කුල පුත්‍රයන්ට ශීලය හැර අන් පිහිටෙක් නැත. ඒ ශීලයාගේ ආනිසංස පරිච්ඡේදය කවරෙක් කීමට සමත් වේද? කිසිවෙක් සමත් නොවේ ය යනු මෙහි අදහස ය. ශීලයෙන් කිය නොහෙන තරමේ අනුසසක් ලැබෙන බව එයින් ප්‍රකාශිත ය. කෙටියෙන් කියත හොත් සකල ලොකික ලෝකෝත්තර සම්පත්තිය ම ශීලයෙන් ලැබෙන බව කිය යුතු ය.

මෙතෙකින් ශීල කථාව නිමයේ ය.

පූජ්‍යආරාධකානේ චන්දවිම්ල මහනායක හිමියන් විසින් රචිත, බෞද්ධයාගේ අත්පොත නම් කෘතියෙන් උපුටාගන්නා ලදී.(පිටු අංක 121 සිට 134)

➤ සම්පූර්ණ පොත පහත වෙබ් පිටුවෙන් ලබාගත හැක.

<http://www.dhammadownload.com/?p=1485>